



Ni dogovora o vključitvi podjetij v Supervizor

Pregledno poslovanje državnih družb Na ministrstvu

za finance že več kot dva meseca razmišljajo o predlogu AUKN

LJUBLJANA – Finančno ministristvo se še vedno ni izreklo o predlogu, v katerem je Agencija za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) že maja predlagala vključitev transakcij podjetij v stoodstotni državni lasti v aplikacijo Supervizor.

ANŽE VOH BOŠTIČ

»Če bo vlada o pobudi odločala, bo javnost pravočasno obveščena,« so nam na vprašanje, kakšno je njihovo stališče do pobude AUKN, odgovorili na finančnem ministristvu. Iz AUKN pa so nam sporočili, da se je drugi naslovnik pobude, ministristvo za gospodarstvo, odzvalo pozitivno. Tretji naslovnik, ministristvo za infrastrukturo in prostor, pa meni, da spada predlog AUKN v domeno finančnega ministristva.

Vključitev transakcij podjetij v stoodstotni državni lasti v aplikacijo Supervizor bi po mnenju AUKN zagotovila večjo transparentnost ter večjo poštenost in konkurenčnost poslovanja omenjenih družb. Prek Supervizorja so javnosti že zdaj dostopne transakcije proračunskih uporabnikov podjetjem in posameznikom od leta 2003.

Pobudo AUKN je podprl tudi predsednik protikorupcijske komisije **Goran Klemenčič**. »Glede na to, da se intenzivira razprava o novi organizaciji upravljanja premoženja skozi holding, je pravi čas, da se v okviru tega reši tudi vprašanje transparentnosti poslov podjetij v državni lasti.

Trenutni zakon k temu niti malo ne pripomore,« je povedal za *Delo*.

Sprememba zakona ali soglasje podjetij

Za javno objavo poslovanja podjetij v državni lasti sta po mnenju strokovnjaka za korporativno pravo, ki se ni hotel javno izpostavljati, dve pravni poti. Prva je, da poslovodstvo posamezne družbe dovoli objave vseh transakcij družbe, ki po statutu ali sklepih družbe niso tajni. Objavo tajnih preprečuje zakon o gospodarskih družbah (ZGD). Ta način bi družbam v državni lasti dovoljeval, da nekatere transakcije, o katerih menijo, da so ključne za ohranjanje konkurenčnosti, ohranijo tajne. A ker imajo podjetja v stoodstotni državni lasti na trgu večinoma monopolen položaj, bi bila po mnenju več ekonomistov smiselna javna objava vseh transakcij. Drugi način je sprejetje zakona, ki bi vsem družbam v državni lasti nalagal javno objavo teh podatkov, tudi za določeno obdobje iz preteklosti. Tak zakon, za katerega se v pobudi zavzema tudi AUKN, bi »povozil« določilo ZGD, da se podatkov, ki so glede na statut ali sklep družbe tajni, ne sme javno objaviti. S tem bi zagotovil transparentnost vseh transakcij

v podjetjih v stoodstotni državni lasti.

Železnice korak naprej

Prvi korak k večji transparentnosti je že naredil nadzorni svet Slovenskih železnic. Ta je na pobudo njegovega predsednika v odstopu, **Bojana Branka**, upravi naložil, naj do jeseni pripravi predlog, katere transakcije bi družba lahko vključila v Supervizor. »Za zdaj ne morem povedati, katerih transakcij ne bomo javno objavili, a zagotovo bo NS preveril smiselnost ohranjanja tajnosti in primerno ukrepal, če se bo kaj poskušalo neupravičeno skriti,« nam je povedal Brank. Dodal je, da se je javna objava transakcij vsem članom NS zdela dobra ideja.

Proaktivnosti so manj naklonjeni v Darsu, ki je bil v bližnji preteklosti tarča kritik zaradi domnevno neupravičenega in dragega najemanja PR- in drugih storitev zunanjih svetovalcev ter odvetnikov. Poudarjajo, da v skladu z AUKN na svoji spletni strani objavljajo sponzorstva in donacije in si tudi sicer prizadevajo za čim večjo odprtost in preglednost delovanja družbe. Preostale transakcije pa bodo objavili le, če jim bo tako naložil zakon.

ČRPNJE RENT UNIČUJE PODJETJA

Eden izmed glavnih razlogov za slabo poslovanje državnih podjetij je plenilsko črpanje rent, ki ga omogočajo politično kadrovani menedžerji, sta pred časom za *Posel in denar* povedala ekonomista **Aleš Vahčič** in **Janez Prašnikar** z ljubljanske ekonomske fakultete. Rente črpajo s kupovanjem predragih storitev od zasebnih podjetij. Predvsem z nakupi dragih informacijskih tehnologij.



Nadzorniki Slovenskih železnic so upravi naložili, naj do jeseni pripravi predlog, katere transakcije bi lahko bile javne. FOTO IGOR ZAPLATIL

DELO.SI



Preberite

- V Supervizorju kmalu tudi državna podjetja
- Slabo vodenje državnih podjetji uničuje gospodarstvo